

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v torek, dne 13. junija 1933.

Št. 68.

Na občni zbor Zveze združenj

V nedeljo bo v Kamniku občni zbor Zveze trgovskih združenj. Pomembne manifestacije slovenskega trgovstva so vedno občni zbori Zveze, a letošnjemu občnemu zboru gre še posebna veljava. Kajti že leta in desetletja ni preživljala slovenska trgovina tako težkih časov, ko danes. Od vseh gospodarskih stanov je silna svetovna gospodarska kriza pritisnila trgovski stan najtežje, kar jasno in nedvomno kažejo številke o odjavljenih in zaprtih trgovinah. Da pa je zašla slovenska trgovina v tako težaven položaj, ni samo krivda v svetovne gospodarske krize, temveč v svetovnem tudi neupoštevanje onih kardinalnih zahtev trgovstva, ki jih je to naglasilo še na vsakem svojem zboru in ki jih je podprlo s tako tehtnimi argumenti, da jim ni mogel oporekati niti nasprotnik trgovstva. Zato na občni zbor Zveze trgovskih združenj, da trgovstvo na velikem manifestacijskem zboru povdari svojo zahtevo, da se mora omalovaževanje trgovskih interesov nehati. Ko propada trgovina, se ne sme goditi, da se z neutemeljenimi privilegiji še bolj izpodkopa trgovina, ko se zahtevajo od trgovca za davke njegove zadnje rezerve, se ne sme razmetavati državni denar, da se spregledujejo davki konzumom in nabavljajalnim zadržkom z milijonskimi dobički. Glasno in odločno je treba povdariti te pravične zahteve trgovstva in zato mora biti občni zbor Zveze manifestanten, zato se ga morajo udeležiti trgovci v čim večjem številu.

Na občni zbor Zveze pa tudi zato, da pokažejo trgovci vsemu svetu svojo popolno solidarnost. V času, ko se bori trgovina na zadnji postojanki za svojo obstojnost, ni mesta za nobeno ekstraturo, temveč dovoljena je samo popolna disciplina in absolutna enotnost. Ta disciplina je tem lažja, ker je vodstvo Zveze trgovskih združenj dokazalo, da je vedno s hvalevredno odločnostjo in spretnostjo varovalo interese trgovstva in vsega gospodarstva. Ni bilo vprašanja, ki se tiče našega gospodarstva, da ne bi vodstvo Zveze nastopilo za njegovo pravilno rešitev. Vedno je bilo odločno na braniku interesov trgovstva in vedno je bilo budno na straži, da ne trpi škode naše gospodarstvo. Zvestoba za zvestobo! Kakor je bilo vodstvo Zveze zvesto trgovcem, tako morajo sedaj ti pokazati zvestobo svojim voditeljem. Ne množica brez vodstva, temveč organizirana celota pod enotnim vodstvom, to mora biti slovensko trgovstvo. In to se mora manifestirati na občnem zboru Zveze združenj, zato v nedeljo v Kamnik, na manifestacijo slovenskega trgovstva.

Zveza trgovskih združenj je bojna organizacija, ki brani veljavo trgovstva v javnem življenju. Bojna organizacija se bori za vse in vsak njen uspeh je uspeh vsakega trgovca. Zato pa je tudi dolžnost slehernega trgovca, da podpira svojo bojno organizacijo, da stori tudi s svoje strani svojo dolžnost. Kdor stoji ob strani, ko drugi žrtvujejo za skupno organizacijo in za skupno stvar, ta škoduje stanovski organizaciji v njenem boju za pravice vsega trgovstva. Zato treba zahtevati z vso odločnostjo, da morajo biti v Zvezi združenj v resnici združeni trgovci, ker je častna dolžnost vsakega trgovca, da je tudi on član bojne organizacije.

Velike uspehe in silen napredek je doseglo slovensko trgovstvo, ker je bilo solidarno. Ne samo za sebe, temveč za vse naše gospodarstvo si je pridobilo trgovstvo nevenljivih zaslug, ker je s svojo solidarnostjo omogočilo gospodarsko osamosvojitve našega naroda. Ta solidarnost je postala že tradicija slovenskega trgovstva in tej solidarnosti mora ostati zvesto vedno in zlasti danes v času težke gospodarske krize. Kajti v času stiske je solidarnost

sploh edina možnost za rešitev. Zato na občni zbor Zveze trgovskih združenj, da bo občni zbor tako mogočna manifestacija solidarnosti slovenskega trgovstva, da bodo njegove zahteve našle tudi oni odmev, ki bo v skladu z zaslugami trgovstva za naše

gospodarstvo in za ves napredek našega naroda!

V nedeljo je dan slovenskega trgovstva in ne bo ta dan zavednega trgovca, ki bi manjkal pri tej lepi manifestaciji solidarnosti slovenskega trgovstva.

Londonška konferenca se je začela

Z otvoritvenim govorom angleškega kralja, ki je govoril v zlat mikrofon in čegar govor so oddajale vse radijske postaje sveta, se je začela včeraj popoldne svetovna gospodarska in denarna konferenca v Londonu. Je to ena največjih konferenc, kar jih je sploh kdaj bilo na svetu. Nad sto predsednikov vlad in aktivnih ministrov zastopa na konferenci 66 držav, vseh delegatov, tajnikov, strokovnjakov in novinarjev pa je dosti nad 2000. Kakor je ta veličanska množica udeležencev konference imponantna, tako pa je zaradi tako velikega števila delegatov tudi delo konference nad vse oteženo. Prireditelji konference so zato tudi že stavili celo vrsto predlogov, da čim bolj zmanjšajo ovire, ki izhajajo iz prevelikega števila delegatov. Tako je predvsem omejena dolžina govorov in da da dober vzgled bo Macdonald kot predsednik konference govoril le 15 minut. V četrte ure se mora torej končati vsak govor! A tudi vsaka nepotrebna debata je omejena in omejeno tudi število govornikov. Zato je bil prvotni namen, da bi vsaka delegacija pozdravila konferenco, črtan in govorilo bo le nekaj delegatov.

Da bi čim bolj zagotovil uspeh konference, je predlagal Macdonald, da se osnuje poseben organizacijski odbor, ki bi imel pravico, da kontrolira, če vse države tudi izvajajo sklepe konference. V drugi obliki je skušal Macdonald s tem predlogom uvesti diktaturo velikih držav nad manjšimi in je zato s svojim predlogom naletel na tak odpor, da je moral svoj predlog umakniti.

Kakšni so izgledi konference.

Ni mogoče baš reči, da bi imel svet posebno optimistično mnenje o uspehu londonske konference. Preveč je že bilo teh konferenc, a pravega uspeha ni prinesla niti ena. Vseeno pa se vendarle povdarja v listih upanje, da bo sedanja londonska konferenca uspešnejša. Med drugim se utemeljuje to upanje tudi le z bolj govorniškim argumentom, da nihče ne bo imel tega poguma, da bi prevzel krivdo za neuspeh konference. Mnogo več upravičenosti ima drugo optimistično mnenje, ki pravi, da so gospodarske razmere po vsem svetu danes tako zavožene, da sploh ne morejo biti bolj in da mora zato londonska konferenca imeti uspeh. Bolj omejiti zunanje trgovine z raznimi prepovedmi, kakor so to že storile države, sploh ni mogoče in zato mora londonska konferenca prinesiti olajšanje. A niti to mnenje ni čisto utemeljeno, saj je skoraj na predvečer konference Češkoslovaška zvišala carine in saj so v istem času nastale tudi nove carinske vojne. Še dolgo niso države izkoristile vseh možnosti za omejitev zunanje trgovine.

Res pa je to, da je od leta 1927, ko se je vršila zadnja velika gospodarska konferenca v Ženevi, svet doživel toliko težkih izkušenj, da bi smeli upravičeno pričakovati, da se je svet izpametoval in da hoče kreniti na novo pot. Toda zopet se oglašajo proti argument, ki opozarja, da je vedno znak velike zasluge, kadar prepustimo politiki besedo strokovnjakom. Kajti kadar politiki vedo, kaj hočejo, tedaj kar sami odredijo, kadar pa ne vedo ne naprej in ne nazaj, takrat pa se zabarikadirajo za mnenje strokovnjakov. In politiki, ki imajo odločilno besedo na londonski konferenci, so se za strokovnjake močno zabarikadirali.

Pot do konference.

Z velikim polomom na Wallstreetu se je začela dne 24. oktobra 1929 velika gospodarska kriza, ki od takrat pretresa ves

svet. Beg kapitala je nato razrval finance Nemčije in drugih držav, predlog carinske unije med Nemčijo in Avstrijo je pospešil polom Creditanstalta in razmere so se tako poslabšale, da je Hoover v strahu za ameriška zmrzla posojila v Nemčiji predlagal moratorij za reparacijska plačila. Ali nesreč še ni bilo konec in prišlo so na dan Kreugerjeve sleparije, prišel je padec funta in dolarja, prišlo je do padca cen in nazadovanja vse zunanje trgovine, a da se nikjer ni pokazal noben svetel žarek zboljšanja. Iz vseh teh katastrof pa je dozorela misel, da morajo narodi složno pričeti reševati svetovno gospodarsko krizo in tako je prišlo do zborovanj Mednarodne trgovinske zbornice, do konference ekspertov, do washingtonskih razgovorov in končno tudi do londonske konference.

Izkazalo pa se je na vseh teh konferencah, da izvira sedanja gospodarska kriza v mnogem le iz političnih nasprotij, ki ločijo narode. Z razorožitveno konferenco, s paktom štirih se je skušalo ta nasprotja rešiti in do gotove, a zelo skromne mere, se je posrečilo to vsaj glede velikih zapadnih sil. Toda že neuspeh razorožitvene konference dokazuje, da je politično nasprotje narodov še nepremagano.

Program konference.

Dnevni red konference so izdelali strokovnjaki in bi imel obsegati te točke:

1. Denarna in kreditna politika.
2. Povišanje cen.
3. Vpostavitve normalnega transfera kapitala.
4. Vpostavitve normalne svetovne trgovine in
5. Organizacija produkcije in trgovine.

V tem programu so prav za prav obsežna vsa vprašanja, ki so povzročila sedanjo svetovno gospodarsko krizo. Vendar pa se že pri tem dnevnem redu kažejo velika nasprotja, ki vladajo med posameznimi državami.

Tako je takoj pri prvi točki različno stališče Francije, Amerike in Anglije. Francija je za stabilizacijo valute na zlati podlagi, Amerika hoče izenačiti dolar funtu, Angleži pa se branijo pred tem izenačenjem, ker se boje, da bi nazadovala njih zunanja trgovina. Poleg tega nameravajo Amerikanci predlagati uvedbo enotne svetovne valute, čemur Angleži še nasprotujejo.

Vprašanje povišanja cen je prav tako še čisto nejasno. Amerikanci so odločno za višje cene in v ta namen so celo znižali veljavo dolarja, Angleži so sicer tudi za višje cene, vendar nočejo, da se njih cene izravnavajo z ameriškimi.

Še bolj težavno je važno vprašanje medvojnih dolgov. Amerikanci pravijo, da se o teh sploh ne sme razpravljati in zato zahtevajo, da 15. junija zapadli obrok evropske države plačajo. Večina evropskih držav pa o tem noče nič slišati in le Angleži bi bili pripravljeni nekaj plačati.

Proglasitev transfernega moratorija s strani Nemčije je situacijo še poostрила in nemška delegacija bo na vsak način skušala doseči, da se razpravlja tudi o dolgovih.

Tudi glede zunanje trgovine so mnenja nasprotna. Anglija koleba med protekcionizmom, kakor ga je ustvarila ottavska konferenca in med obnovo zunanje trgovine v starem obsegu. Amerika je za popolno svobodo, a druge države nočejo svoje avtarkistične politike opustiti.

Žitna konferenca v Londonu, ki bi morala med štirimi glavnimi žitnimi državami doseči sporazum o višini produkcije, tudi še ni mogla priti do soglasja, pa če-

Zveza trgovskih združenj

V dneh 17. in 18. junija t. l. se bo vršila v dvorani Narodne čitalnice v Kamniku

XIII. redna letna skupščina

Zveze trgovskih združenj.

V soboto, 17. t. m. ob 15. uri se bo vršila v dvorani Narodne čitalnice v Kamniku predkonferenca zveznih delegatov, ki bo razpravljala o predlogih združenj in delegatov.

V nedeljo, 18. t. m. ob pol 9. uri bo

Zvezna skupščina

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Računski zaključek za leto 1932.
4. Proračun za leto 1933.
5. Volitev zveznega predsedstva in nadzorstvenega odbora.
6. Predlogi, strokovne razprave in resolucije.

V primeru nesklepnosti ob napovedani uri se vrši po členu 10 zveznih pravil eno uro pozneje ravnotam z istim dnevnim redom druga skupščina, ki sklepa veljavno neglede na število navzočih delegatov.

prav bi morala londonski konferenci predložiti že besedilo doseženega sporazuma.

Tako je v vseh vprašanjih še nejasnost in vsako prorokovanje o izidu konference je prezgodnje. To tem bolj, ker ni soglasja niti med manjšimi državami.

Vendar pa je razveseljivo že to, da se o vseh teh vprašanjih pogajajo odgovorni državniki in da se vsaj del teh pogajanj vrši tudi javno. Tako more javnost vsaj delno kontrolirati delo konference in ta kontrola je za uspeh konference največje važnosti.

Trgovina in obrt katastrofalno nazadujeta

Ze v prejšnji številki smo opozorili, kako katastrofalno rastejo odjave trgovin in obrtov in kako nujno potrebno je, da tudi odločujoči činitelji store nekaj, da rešijo trgovino in obrt pred popolnim propadom. Ponavljamo zato svoj apel in da bi bil bolj učinkovit, ga podkreplujemo z zgovornimi številkami statistike, ki jo je sestavila Zbornica za TOI.

Tako govore številke:

A. Trgovina.

	prijave	odjave	razlika
1. 1930.	1287	1162	+ 125
1. 1931.	1090	1078	+ 12
1. 1932.	1069	1521	- 452
1. 1933. (I. četrtletje)	234	844	- 610

B. Obrt.

	prijave	odjave	razlika
1. 1930.	2721	1725	+ 996
1. 1931.	2276	1775	+ 501
1. 1932.	2007	2017	- 10
1. 1933. (I. četrtletje)	376	1003	- 627

Propadanje se je torej začelo že v letu 1931, katastrofa pa se je pričela v letu 1932 in zavzela v letošnjem letu naravnost strahoten obseg. Samo v prvem četrtletju je prenehalo nad 1200 trgovskih in obrtniških obratov! Je to dejstvo, ki glasno zahteva, da je treba upoštevati že enkrat tudi zahteve trgovcev in obrtnikov, ali pa bo naše gospodarstvo popolnoma propadlo. Kajti brez trgovine in obrta je vse naše gospodarstvo zapisano propadanju. Zato skrbite za odpomoč, dokler ne bo prepozno!

KLIRING S ŠVICO ODPOVEDAN

Naša vlada je odpovedala klirinški dogovor s Švico in obenem izrazila željo, da bi se pričela nova trgovinska pogajanja. Koncem maja so imeli švicarski upniki terjatev pri naši Narodni banki še za 1-8 milijonov šv. fr. Še neplačanih terjatev pa je bilo 3-2, tako da je skupno za obratovati še 5-1 milijonov šv. fr.

Vsled praznika Sv. Rešnjega Telesa izide prihodnja številka »Trgovskega lista« šele v soboto.

Naloge londonske konference

Kaj pričakujejo gospodarski krogi od svetovne gospodarske konference v Londonu. — Spomenica Mednarodne trgovinske zbornice

Priljubljeni odbor za londonsko konferenco v Ženevi je izdelal dnevni red za londonsko svetovno gospodarsko in denarno konferenco v Londonu. Z ozirom na ta dnevni red je izdelala Mednarodna trgovinska zbornica v Parizu posebno spomenico, v kateri navaja, kaj bi morale po njenem mnenju ukreniti vlade, da pride do obnove in poživljenja svetovnega gospodarstva. Načela, ki naj vodijo vlade pri reševanju gospodarskih vprašanj navaja uvod spomenice in ta uvod tudi jasno kaže, kaj pričakuje veliki gospodarski svet od londonskih posvetovanj.

Svetovna gospodarska konferenca mora uravnati svoje delo po gotovih načelih, vendar pa se mora obenem zavedati, da samo izjave in dobri nameni ne morejo prinesiti rešitve, temveč da so za rešitev potrebna konkretna dejanja. Načela treba spremeniti v dejanja in sicer v kratkem času. Treba je odpraviti vse ovire, ki preprečujejo obnovo gospodarskega življenja, treba je praktično zaščititi gospodarstvo.

Preje ali pozneje bodo sicer normalne gospodarske sile same rešile krizo, toda to bi se zgodilo le pozno in s takšnimi žrtvami, ki bi mogle postati usodne za ves sedanji gospodarski sistem. Naloga londonske konference je, da skrajša to dobo in da prepreči negospodarske žrtve, ki se sedaj doprinašajo. Njena naloga je, da z

šiti vprašanja dolgov in uporabe zalog sirovin, potem mora priti do čezmernega znižanja produkcije, kar bi moglo popolnoma razbiti naše kreditne in finančne razmere.

Problem zadolžitve in plačilne sposobnosti dolžnika mora biti takoj razpravljan, če se hoče preprečiti, da bi nove ustavitve plačil znova izpodkopale zaupanje v kredit.

Nestabilnost valut vabi vsled devaluacije valut k čezmernemu zniževanju cen, kar mora vsled nestabilnosti državnih proračunov nastali tek za bankerotom še pospešiti.

Splošno pomanjkanje zaupanja je posledica politične negotovosti. Ta strah pred bodočnostjo je resna ovira za uspešen izid razorožitvene konference.

Gospodarska zvezanost sveta ne more prenesti niti vojne niti trajnih sovražnosti med narodi. Izbirati moramo med velikopoteznim medsebojnim prijateljstvom ali pa bolj preprosto obliko civilizacije z manjšimi mednarodnimi obvezami, kar mora znižati življenjski standard, v nekaterih državah tudi število prebivalstva, v prehodni dobi pa na vsak način povzročiti velike socialne potrebe.

Ureditev meddržavnih dolgov je pogoj za poživljenje svetovnega gospodarstva. Mednarodna trgovinska zbornica nujno

predno je ta dospel. Tudi si je komisija lastila prevelikih pravic, čemur se je upravljal zavoda z vso pravico uprila, ker je P. Z. avtonomen zavod in so tudi vsi člani uprave po prisegi vezani, da varujejo avtonomne pravice zavoda. Nato navaja g. Ribnikar razne nedostatke, ki jih omenja revizijsko poročilo ter zavrača te očitke. Konstatira, da ni P. Z. v vseh 12 letih svojega obstoja izgubil niti pare pri menicah, da že sam od sebe omejuje naložbe pri denarnih zavodih, ki so se znižale od 10 odstotkov v l. 1930 na 5/5 v letu 1933. Drugi nasveti, ki jih je nasvetovala komisija, pa presegajo pravice komisije, ker je P. Z. avtonomen zavod, ki je za svoje poslovanje odgovoren le zavarovancem. Dostikrat se je že pritiskalo na P. Z. tako glede posojil ko glede nastavitve ljudi in če bi P. Z. poslušal vse te nasvete, ne bi imel danes 36, temveč čez 100 nameščencev.

Adria prašek je boljši

Revizijska komisija je priporočala varčnost, a sama je zahtevala za svoje delo nad 100.000 Din, se končno zadovoljila s 70.000, čeprav sta bila od treh članov komisije dva državni uradniki, ki sta itak že od države plačana. Občni zbor je z odobravanjem sprejel izvajanja načelnika Ribnikarja in sklenil na predlog Bercierja, da se pošlje v smislu teh izvajanj posebna spomenica ministru za socialno politiko.

Nadalje je sklenil občni zbor, da izreče zahvalo bivšemu predsedniku Vrtovcu za njegovo vestno delovanje.

Končno je bilo še sklenjeno, da se pošlje udanostna brzojavka Nj. Vl. kralju, po državni pa ministru Puclju in banu dr. Marušiču.

Po svetu

Občinske volitve so razpisane v Moravski in Vardarski banovini. Volitve bodo koncem julija ali začetkom avgusta. Se le to bodo občinske volitve tudi v vseh drugih banovinah.

Poslanec dr. Bogumil Vošnjak je zopet prijavil svoj vstop v poslanski klub JRKD.

Nov zakonski načrt o agrarni reformi na veleposestvih je predložil skupščini poljedelski minister dr. Tomašič.

Več bivših avstrijskih oficirjev so aretirali v Zagrebu, ker so bili v vohunski službi dveh tujih držav. Oficirji so svojo krivdo že priznali.

Radek komentira v »Izvestijah« pakt štirih in pravi, da je bil sklenjen iz strahu pred vojno, Anglija pa hoče s tem paktom ustanoviti fronto proti Rusiji. Račun za pakt bodo morali plačati vzhodni in južnovzhodni evropski narodi.

Francozi groze, da bodo, če bi Nemčija proglasila moratorij tudi za Dawesovo in Youngovo posojilo, odpovedali trgovinsko pogodbo z Nemčijo in prenehali uvažati iz Nemčije. (Nemška zunanja trgovina s Francijo je bila za dve milijardi frankov aktivna.)

Na voditelja tirolskega hajmvera dr. Steidla so izstrelili iz nekega avtomobila, ki je vozil brez luči za njegovim avtomobilom, 8 strelcev, od katerih sta dva zadela dr. Steidla. Rani sta lahki, atentatorji so pobegnili brez sledu. Sodijo, da so bili atentatorji narodni socialisti.

Ljubljanski velesejem podaljšan za 3 dni

Za te dni vstopnina znižana na Din 5.— Po 19. uri vstopnina na vinski oddelek tudi znižana.

združitvijo vseh sil, z vzajemnim popuščanjem omogoči politiko sporazuma in upoštevanja položaja vsake države in tako doseže sodelovanje vseh držav.

Konferenca mora napraviti konec sedanji tendenci ustavitve plačil in slepega gospodarskega nacionalizma. Politika mora zopet delovati na to, da se oživi mednarodna zamenjava blaga, da bo moglo priti 30 milijonov brezposelnih zopet do plodnosnega dela.

Ta cilj morejo delegati člani konference doseči le na ta način, da nikdar ne pozabijo, da je svet ena gospodarska enota. Pripravljeni morajo biti tudi na radikalne spremembe, če so te potrebne. Londonska konferenca mora pomeniti reformo in preobrat, ali pa je brezpomembna. Zlasti pa morajo narodi opustiti to zmotno misel, da je mogoče krizo samo z lokalnimi nacionalnimi ukrepi premagati, ker ti od primera do primera storjeni ukrepi morajo polagoma privedi samo do poostitve krize.

Predvsem pa velja, da je treba takoj delati!

Delitev sveta v male edinice, ki so v medsebojnem boju, njih prizadevanja, da dosežejo popolno gospodarsko neodvisnost, povečanje carin, splošno odklanjanje izravnave dolgov z blagom in uslugami — vse to more pomeniti samo stisko za enega in znižanje življenjskega standarda za drugega. Če se ne posreči zvišati cen, re-

apelira na vlade, da rešijo to vprašanje brez odlašanja.

S polovičarstvom in majhnimi sredstvi ni mogoče premagati krize! Zato naj se vlade odločijo za velikopotezne ukrepe in naj na vsej fronti složno nastopijo. Pri tem pa je zlasti poudariti, da imajo pri tem posebno veliko dolžnost narodi, ki zavzema vodilno mesto v mednarodnem finančnem in trgovskem svetu.

M. T. Z. je mnenja, da morejo upniške države v bližnji bodočnosti s svojo iniciativo omogočiti normalno zamenjavo blaga in uslug s tem, da prično same sprejemati plačila v blagu in uslugah. Nato naj bi odpravile gospodarske in finančne omejitve, ki so nastale v zvezi s carinami. V zvezi s tem naj bi začele uvajati zmernejšo tarifno politiko.

Najnujnejši problem je zato koncentracija vseh ukrepov za odpravo omejitev, ki se jih izdala vlade in ki jih zato vlade morejo tudi odpraviti.

Čeprav M. T. Z. ne zastopa interesov poljedelstva, vendar poudarja, da je procvit industrije in trgovine tesno zvezan s procvitom poljedelstva. Sedanja kriza ima nekaj svojih korenin v kmetijstvu in zato je Mednarodna trgovinska zbornica vedno pripravljena podpirati vse predloge, ki bi mogli poživeti povpraševanje po poljedelskih pridelkih.

Občni zbor Pokojninskega zavoda

IV nedeljo je bil v sejni magistratni dvorani 12. redni občni zbor Pokojninskega zavoda za nameščence. Občni zbor je otvoril začasni upravitelj dr. Vilko Baltič, konstatiral sklepčnost in poročal o razrešitvi prejšnjega predsednika Vrtoveca, o razpustu načelstva, imenovanju začasnega upravitelja ter o delu in poročilu revizijske komisije. Ta komisija je delovala tri mesece in sestavila obširno poročilo. Iz tega poročila se vidi, da ni komisija našla v poslovanju P. Z. nobenih nerednosti ali nepravilnosti. Nadalje se vidi iz poročila, da je P. Z. pravilno plasirala denar, da so kreditne podlage zavoda v redu in da je pra-

Adria prašek je boljši

vilno tudi zavarovalno-tehnično računanje rent in pokojninskega sklada. Pač pa nasvetuje poročilo komisije nekaj sprememb, ki pa niso bistvenega pomena. V svojem poročilu je dr. Baltič naglasil, da posluje P. Z. kljub vladajoči krizi popolnoma v redu in ni treba ne rentnikom, ne zavarovancem imeti nobenih skrbi glede njih pravic

in izplačila rentnin. Ker komisija v Beogradu še ni končala svojega dela o novem prečiščenem zakonu o P. Z., tudi ni moglo predlagati sprememb statuta in pravičnika o draginskih dokladah in je zato treba obe točki odstaviti z dnevnega reda.

V imenu delodajalcev je nato predlagal g. Ferdo Pintar iz Maribora, da se izvoli iz skupine delodajalcev staro načelstvo, ker se iz poročila revizijske komisije vidi, da je pravilno pojmovalo in izvrševalo svoje naloge. Podoben predlog je podal v imenu delojemalcev F. Svetek, nakar je bilo soglasno izvoljeno staro načelstvo.

Občni zbor je nato dovolil 60.000 Din za podpore vdovam in dvojnimi sirotam ter 120.00 Din za brezposelne nameščence in sme načelstvo v sili ta znesek povišati na 180.000 Din.

O delu revizijske komisije je poročal g. Adolf Ribnikar. Država ima pravico vršiti revizijo in samo obžalovati je, da se je te pravice poslužila prvič po 12 letih. Revizija pa ni bila odrejena baš v srečnem trenutku in kršila se je tudi uradna tajnost, da je prišla v javnost vest o komisiji, še

Konkurzi, prisilne poravnave in posredovalna postopanja

Društvo industrijecev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 1. do 31. maja 1933. to statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta):

1. Otvorjeni konkurzi: v Dravski banovini 6 (10), v Savski banovini 3 (11), v Vrbaski banovini 2 (—), v Primorski banovini 4 (7), v Drinski banovini 1 (5), v Zetski banovini 1 (2), v Dunavski banovini 3 (10), v Moravski banovini 2 (11), v Vardarski banovini 1 (2), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (—).

2. Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza: v Dravski banovini 4 (11), v Savski banovini 1 (26), v Vrbaski banovini 2 (3), v Primorski banovini 2 (6), v Drin-

Adria prašek je boljši

ski banovini — (7), v Zetski banovini — (3), v Dunavski banovini 4 (25), v Moravski banovini — (—), v Vardarski banovini — (—), Beograd, Zemun, Pančevo — (7).

3. Otvorjena posredovalna postopanja: v Dravski banovini 9, v Savski banovini 65, v Vrbaski banovini 7, v Primorski banovini 3, v Drinski banovini 20, v Zetski banovini 12, v Dunavski banovini 6, v Moravski banovini —, v Vardarski banovini —, Beograd, Zemun, Pančevo 2.

4. Odpravljeni konkurzi: v Dravski banovini 2 (3), v Savski banovini 9 (5), v Vrbaski banovini — (—), v Primorski banovini 1 (1), v Drinski banovini 7 (4), v Zetski banovini 2 (3), v Dunavski banovini 5 (16), v Moravski banovini 7 (4), v Vardarski banovini 1 (3), Beograd, Zemun, Pančevo — (—).

5. Odpravljene prisilne poravnave izven konkurza: v Dravski banovini 9 (20), v Savski banovini 20 (22), v Vrbaski banovini 1 (3), v Primorski banovini 7 (6), v Drinski banovini 7 (6), v Zetski banovini 4 (1), v Dunavski banovini 10 (13), v Moravski banovini 3 (1), v Vardarski banovini — (1), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (2).

Konkurzi in poravnave

Odpravljen je konkurz trgovca Faleta Zdravka, ker je razdeljena vsa masa.

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini trgovca z mešanim blagom Kapušina Stanka v Kranju. Poravnalni sodnik Gregor Junij, poravnalni upravnik odvetnik dr. Megušar. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Kranju dne 15. julija ob 9. Rok za oglasitev do 9. julija.

Na štajerskega deželnega glavarja dr. Rintelena pa je bil izvršen bombni atentat, ki pa se ni posrečil. Bombi sta eksplodirali par sekund prej, predno se je pripeljal dr. Rintelen. Tudi ta atentat so izvršili po splošni sodbi nar. socialisti.

Še tretji atentat so izvršili hitlerjevci. V neko židovsko draguljarno je vrigel nekdo bombo, ki je ubila lastnika trgovine in štiri pasante.

Minister za javno varnost Fey je z ozirom na vse te hitlerjevske atentate izjavil novinarjem, da bo vlada nastopila z najstrožjimi ukrepi proti tem atentatorjem in ukrotila te pruske razbojnike.

Silno je omejila svobodo tiska avstrijska vlada s posebno prisilno uredbo proti zlorabi tiska. List, ki bo trikrat zaplenjen v enem mesecu, more vlada ustaviti. Uredba velja tako za avstrijske liste, kot tudi tuje, ki pridejo v Avstrijo.

V starih avstrijskih uniformah so v nedeljo avstrijske čete prvič javno nastopile.

Prestopi iz Hugenbergove nemško-nacionalne v Hitlerjevo nar. soc. stranko vedno bolj množe in bo menda morala Hugenbergova stranka sploh likvidirati.

Hitlerjevci bodo vpeljali novo nemško modo. Na čelu novega modnega gibanja je žena propagandnega ministra Göbbelsa.

Skupina hitlerjevcev je napravila za binkošti izlet na Dansko, a je bila tam tako neprijazno sprejeta, da so se hitlerjevci jadrno vrnili nazaj v Nemčijo.

Kongres katoliških rokodelskih pomočnikov v Münchenu so Hitlerjevci prepovedali.

Mandat za sestavo nove španske vlade je predsednik republike poveril najprej predsedniku parlamenta soc. Besteiru. Ko je ta mandat vrnil, je dobil mandat za sestavo vlade bivši minister Prieto, ki pa je tudi že vrnil mandat.

Vsled atentata na Venizelosu je položaj na Grškem silno napet. Grška vojska je v strogi pripravljenosti.

Švicarska vlada je izjavila, da bo izplačevala ameriško posojilo iz l. 1924 v zlatu, čeprav je Amerika razveljavila zlato klavzulo.

Nobelova nagrada za mir bo baje letos dodeljena Mussoliniju za njegove zasluge za pakt četvorice, s katerim je evropski mir zajamčen za deset let.

Na chicaski razstavi se je ponesrečilo potniško letalo, ki je napravljalo krožne polete nad razstaviščem. Osem potnikov in oba pilota je bilo ubitih, letalo pa je zgorelo.

Ameriški upniki groze, da bo v Ameriki zaplenjeno vse nemško premoženje, če bi Nemčija proglasila transferni moratorij.

Denarstvo

STANJE NARODNE BANKE

Po izkazu Narodne banke z dne 8. junija se je njeno stanje po 31. maju spremenilo tako-le (vse številke v milijonih dinarjev):

Skupna zlata in devizna podloga se je zmanjšala za 1.7 na 1.905.5; zlata je sicer narasla za 0.4, ona v tujih valutah za 0.04, a je devizna manjša za 2.2 in znaša sedaj 109.01.

Devize, ki ne spadajo v podlogo so narasle za 2.9 na 37.5.

Vsota kovanega denarja se je zmanjšala za 28.04 na 219.6.

Znatno so padla **posojila** in sicer za 17.1 na 2.307.8 in sicer eskontna za 16.3, lombardna pa 0.77.

Začasni predujmi državi so se povečali za 0.19 na 1.813.9. Vrednost rezervnega fonda se je zmanjšala za 0.26 na 57.7, račun nepremičnin je večji za 0.5 in znaša 160, dočim so razne aktive manjše za 1.3. Drugi fondy so ostali skoraj neizpremenjeni.

Bankovci v obtoku so se povišali za 6.06 na 4.459.4, dočim so **obveze na pokaz** padle za 7.8 na 936.04. Državne terjatve so padle za 3.3 na 4.1, depoziti po tekočem računu za 13.6 na 263.7, dočim so se razni računi dvignili za 9.1 na 668.1.

Obveze z rokom so narasle za 3.2 na 1.289.2, razne pasive pa so padle za 46.1 na 245.3.

Zlato in devizno kritje se je znižalo od 35.83% na 35.31%, samo zlato pa se je dvignilo od 33.27% na 33.29%.

Obrestna mera je ostala še vedno neizpremenjena.

*

Splošno znižanje obrestne mere je izvedla Grška. Po znižanju obrestne mere pri Narodni banki od 9 na 7.5%, je znižala še Poštna hranilnica od 6 do 4%, Drž. agrarna banka pa od 5 na 3.75%. Vloge v vseh bankah pa se obrestujejo le še po 3%. In pri nas?

Drž. hipotekarno banko bodo ustanovili v Belgiji. Hipotekarna posojila so dajala doslej le zasebne banke, večinoma samo manjše.

Danska in Švedska Narodna banka sta znižale obrestno mero od 3.5 na 3%.

Čisti dobiček Deutsche Bank und Discount-Gesellschaft v Berlinu je znašal za leto 1932/33 27.32 milijonov mark, za 4.08 milijonov mark več ko v letu 1931/32. Banka ne bo, kakor lani, izplačala nobene dividende.

Bolgarska je znižala proračun za 792.7 in znaša (brez železnice) le 5205 milijonov levov.

Donos nemških davkov je znašal v letu 1932 le 6647 proti proračunanim 7464 milijonom mark.

Velesejem podaljššan do četrta

Na splošno zahtevo razstavljalcev, pa tudi občinstva je velesejmska uprava podaljšala velesejem do vključno četrta, praznika sv. Rešnjega Telesa. Sklep sejm-ske uprave bo gotovo pozdravila vsa javnost, saj slabo vreme skoraj ni dopuščalo ves prejšnji teden, da bi si ljudje ogledali sejem. Komaj je bilo v soboto popoldne in v nedeljo malo ugodnejše vreme, že je bil velesejem poln obiskovalcev. Zlasti v nedeljo je bil obisk izreden in velesejem je bil poln, ko v najboljših letih gospodarske konjunktore. V vseh paviljonih je bilo polno ljudi, prav tako pa je bil nabito poln tudi veselični prostor. Posebno razveseljivo je, da je bilo mnogo obiskovalcev iz južnih krajev.

Kupčijski uspehi sejma so prav dobri. Pohištvena stroka najde vedno dovolj interesentov. Vsled njene visoke kvalitete je to tudi naravno. Upravičeno je upanje, da bo ljubljanski velesejem postal glavni pohištveni trg za vso državo. Kdor hoče krasno izdelano in moderno pohištvo, ta ga dobi po zmerni ceni na ljubljanskem velesejmu.

Elektrotehnični predmeti, vozovi, sportni predmeti, zlasti čolni in šotori, so tudi našli dosti kupcev. Več zaključkov je bilo sklenjenih tudi v krznarski, pletilski, volneni stroki in v preprogah. Treba priznati, da so razstavljene na velesejmu naravnost krasne preproge.

Posebnost letošnjega velesejma je, da je zlasti odlično zastopana domača industrija, ki kaže na vseh poljih velik napredek. Tako treba v prvi vrsti imenovati tekstilno industrijo. Poleg prvovrstnih platnenih izdelkov stare in renomirane tržiške tvornice Glanzmann, so razstavljene na velesejmu volneni, svilnati in polsvilnati fabrikati drugih naših tvornic, ki vsi dokazujejo, da bomo skoraj dosegli v tekstilnem blagu popolno osamosvojitvev od tujine.

Dipl. oek. Grampovčan Janko:

Propadanje Trsta

Mirovna pogodba, ki je odtrgala Trst od njegovega naravnega zaledja, je s tem uničila tudi njegov gospodarski pomen. Od vojne naprej nazaduje neprestano trgovina Trsta in to nazadovanje je le v neznatni meri posledica svetovne gospodarske krize.

	1931 stotov	1932 stotov	v letu 1932 manj — več +	več +
Iz Avstrije	1,369.405	1,093.745	— 275.660	— 20.00%
Iz Češkoslovaške	2,078.640	1,244.240	— 834.400	— 40.00%
Iz Nemčije	248.681	166.102	— 82.579	— 33.00%
Iz Jugoslavije	612.390	485.520	— 126.870	— 20.00%
Iz Madžarske	365.010	196.075	— 168.935	— 46.00%
Iz Poljske	236.786	181.876	— 55.410	— 23.00%
Iz Švice	4.365	997	— 3.368	— 77.00%
Iz Francije	4.208	2.775	— 1.433	— 34.00%
Iz Rumunije	9.119	3.446	— 5.673	— 62.00%
Iz Holandske	7.236	6.822	— 414	— 5.50%
Iz Belgije	1.677	2.458	+ 781	+ 46.50%
Skupno	4,937.467	3,373.556	— 1,553.911	— 31.47%

Iz Trsta je bilo odpremljenih v notranjost Italije v letu 1932, blaga:

	1931 stotov	1932 stotov	v letu 1932 manj — več +	več +
Za Avstrijo	3,802.023	2,644.945	— 1,157.078	— 30.00%
Za Češkoslovaško	2,049.191	1,260.545	— 788.646	— 38.00%
Za Nemčijo	700.165	691.778	— 8.387	— 1.20%
Za Jugoslavijo	371.093	336.531	— 34.562	— 9.30%
Za Madžarsko	298.239	262.614	— 35.625	— 12.00%
Za Poljsko	251.900	92.681	— 159.219	— 62.90%
Za Švico	67.036	54.759	— 12.277	— 18.30%
Za Francijo	11.342	11.345	+ 3	+ 0.0003%
Za Rumunijo	10.969	5.510	— 5.459	— 50.00%
Za Belgijo	637	291	— 346	— 54.00%
Za Holandsko	168	319	+ 151	+ 47.30%
Skupno	7,562.763	5,361.313	— 2,201.450	— 29.10%

Iz teh števil se jasno vidi nazadovanje tovornega prometa, pod katerim se razume železniški promet na tržaški centralni postaji s skladiščima v svobodni luki »Vittorio Emanuele III.«, Trst-Campo Marzio loco, ter v vseh drugih pristaniščih tržaške luke.

V letu 1930 je dosegel celotni železniški

še enkrat treba poudariti, da se povsod vidi, kako so naši ljudje delavni, kako se trudijo, da si ustvarijo nove možnosti za zaslužek. Povsod se vidi nove iznajdbe in spopolnitve, ki dajejo ljudem delo in zaslužek in v teh majhnih iznajdbah se kaže tako močna volja po napredku, da ta ne more izostati.

Lep napredek naše domače industrije se vidi tudi v izdelovanju papirja in kartonaže. Niso sicer razstavile vse papirnice ter se zlasti pogrešajo izdelki papirnice, ki izdeluje najboljši dokumentni papir. Ali čeprav je razstava manjša, pa se vseeno vidi, da naše papirnice napredujejo. Tako je zlasti omeniti izdelke tvornice I. Bonača, ki se na vsakem velesejmu predstavi z novimi izdelki, ki imajo še to prednost, da so v praktičnem življenju nujno potrebni. Vsako leto mora človek ob njenih izdelkih vzkliti vzradoščen: Tudi to že izdelujemo doma! Naša gospodarska osamosvojitvev napreduje!

Ko človek ogleduje na velesejmu razstavljene predmete, mora tudi nehoti postati optimist, ker vidi na vseh koncih in krajih razveseljiv napredek. Naši ljudje delajo in hočejo delati vedno bolje, da so njih izdelki vedno popolnejši. In ta vzpodbuda, ki jo daje velesejem, je najbolj razveseljiva in zato obiščite velesejem, da postanete optimisti, da se tudi vas oprime velesejmska volja po ustvarjanju.

*

VSTOPNINA ZNIZANA NA POLOVICO

Da omogoči ogled velesejma tudi najširšim slojem, je velesejmska uprava znižala vstopnino na velesejem za polovico, to je od 10 na 5 Din. Znižana vstopnina velja za vse tri zadnje dni velesejma. Prav tako je znižana tudi vstopnina zvečer na veselični prostor.

ze. Še nekaj let, pa se bomo le še spominjali o tržaškem pristanišču, kot največjem jadranskem pristanišču. Številke iz leta 1931. in 1932. govore zgovorno, kako nazaduje Trst.

V Trst je prišlo blaga

Naš pravi domači izdelek

to, a je v letu 1932 padel na 822.051 stotov.

Istotako je padel promet z Madžarsko, od 864.352 stotov v letu 1930 na 458.693 stotov v lanskem letu, itd.

Iz statistike ugotavljamo povišanje prometa v letu 1932 samo za mineralna olja, zelenjavo, semena, papir, kemični proizvodi in fosfat. Zmanjšal pa se je promet metalnih rudnin, železa, sladkorja, lesa, tobaka, vina, moke in piva.

Glavni razlog, da je tovarni promet, ki je skoro izključno tranzitnega značaja, padel pri nekaterih državah na polovico in zrastle edino malenkostno napram Holandski, je v tem, ker je Trst izgubil po vojni svoje zaledje in ker vse države centralne Evrope usmerjajo svoj promet čez svoje lastne luke. Poleg tega je postala Donava prvovrstna trgovska pot, promet po njej je izvrstno organiziran, pa veče vedno bolj medsebojno vse podonavske države, katere se poslužujejo te vodne poti, ker je bližja ter mnogo cenejša kakor železnica. Tako n. pr. tovari z argentinskimi žitom, ki so namenjeni v Avstrijo, ne gredo več čez Trst, ampak direktno skozi Galac in po Donavi na Dunaj in dalje.

Tranzit s Poljsko se je zmanjšal, odkar je Poljska v direktni zvezi s čezmorskimi državami po svoji luki Gdynji, da ne govorimo o Nemčiji, Rumuniji, Madžarski in Jugoslaviji, katere imajo vse manj interesa za ekspedicije blaga skozi Trst.

Trst se brani pred temno bodočnostjo z najrazličnejšimi sredstvi, samo da bi vzdržal konkurenco z drugimi pristanišči in ohranil svojo pozicijo. A njegovi napor nimajo pravega uspeha, kakor kaže statistika, to pa v mnogem tudi vsled tega, ker italijanska vlada pospešuje Genova in Benetke na škodo Trsta.

Z italijanske strani se sicer zatrjuje, da je to propadanje Trsta samo posledica splošne gospodarske krize, ker je pač padla zunanja trgovina v vseh državah in zato nujno tudi čezmorski promet. Ne tajimo, da je nekaj resnice na tem, toda le nekaj, ker glavni vzrok je in ostane, da je Trst vsled mirovne pogodbe odtrgan od svojega naravnega zaledja in sedaj to organizira svojo zunanjo trgovino brez ozira na Trst na način, ki je za to zaledje najcenejši. Kriza, v katero se vedno bolj pogreza Trst, je zato trajna in bo trajala, dokler bo Trst ločen od svojega zaledja.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemlično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo tovarna JOS. REICH Poljanski nasip 4-6. Šoleburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

KLIŠETE
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše

KLIŠARNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 10. junija objavlja med drugim: Navodilo o odobravanju načrtov z uporabo opeke nove in stare oblike. — Uredbo o izpremembi in dopolnitvi uredbe o skupnem davku na poslovni promet z novo tarifo. — Objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin. — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Dr. Pirčeva
sladna kava

je prvovrsten domači izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Italijanska žitna politika

Italija potrebuje za prehrano svojega prebivalstva povprečno 80 milijonov met. stotov žita na leto, pridelovala pa ga je od 45 do 55 milijonov in uvažala od 20 do 26 milijonov met. stotov. Žitna postavka je spričo tega posebno v povojnih letih hudo obremenjevala trgovinsko bilanco in Benito Mussolini je zato v stremljenju po osvoboditvi zemlje od uvoza inozemske pšenice organiziral takozvano »žitno bitko«, ki je, objektivno presojava, dala nekaj vidnih uspehov, vendar pa ne takih, kakršnih so pričakovali.

Prebivalstvo se ni oprijelo »žitne bitke« z ono navdušenostjo, ki je italijanskemu narodu tako lastna in vzrok je treba iskati v tem, ker uspešno gojenje pšenice ovirajo izvanredno neugodne vremenske prilike, katerim je Italija izpostavljena. Silnim navlalom v enem letu sledi prihodnje leto velika suša in izpadi med dvema žetvama znašajo tudi deset milijonov stotov pridelka. Pridelovanje pšenice ovira dalje tudi okoliščina, da namreč na laških rodovitnih tleh uspevajo po tri različne kulture na leto, medtem ko sta mogoča v našem primeru le dva produkta. Fašistična vlada je s tem računala in zato se je pri izvajanju žitne politike poslužila treh učinkovitih sredstev. Dvignila je postopoma uvozno carino od prvotnih 750 na 22 lir v zlatu, kar je 81 lir v papirju, uvedla je za par let enoten tip krušne moke in slednjič izdala naredbo, ki predpisuje visoki odstotek meljave domače pšenice. Zadnji ukrep, ki praktično onemogoča plasiranje inozemskega žita na italijanskem trgu, je bil izdan pred dvema leti. Rodila ga je gospodarska kriza in potreba po znižanju pasivnosti trgovinske bilance, kajti kljub prvim ukrepom se ni posrečilo zmanjšati uvoza.

Lanskega leta je dosegla Italija rekordno žetev v višini 70 milijonov stotov. Stalni žitni odbor v Rimu je zato zvišal količnik prisilne meljave domače pšenice na

95% in uvoz inozemskega žita je od 1. julija 1932. do 31. maja nazadoval na 3 milijone met. stotov. To nazadovanje je pripisati tudi pojemajoči kupni moči širokih slojev italijanskega prebivalstva, ki se je radi previsokih krušnih cen obrnilo h konzumu cenejših produktov kakor koruze, krompirja, sočivja in povrtnine.

Upanja za letošnjo letino niso preveč ugodna in računati je treba s pridelkom, ki ne bo dosti presegal 60 milijonov stotov. Stalni žitni odbor je iz bojazni, da ne bi poljedelci radi slabih cen, ki so jih skozi vse leto prejeli za žito, prešli h gojenju drugih kultur, sklenil, da ostane uvozna carina neizpremenjena, da uveljavi še bolj rigorozno načelo absolutne prednosti domače pšenice pri prisilni meljavi in da izboljša delovanje kolektivnih žitnih zbirališč, ki bodo preskrbljena s potrebnimi denarnimi sredstvi za dajanje predumov poljedelcem. Končno je sklenil, da bo po fašističnih poljedelskih sindikatih začel z akcijo, ki naj skrbj za regulacijo in normalizacijo cen. Nedavni sestanek zastopnikov vseh večjih hranilnic in agrarnih kreditnih zavodov v Rimu se je baval pod predsedstvom poljedelskega ministra barona Acerbo z vprašanjem financiranja žitne kampanje in določeno je bilo anticipirati poljedelcem v obliki preduma po 90 lir za 100 kg pšenice hektolitrske teže 78 kg (proporčno znižanje za manjše teže), ki je deponirana v kolektivnih žitnih zbirališčih pokrajinskega značaja. Med 10. in 23. t. m. se sestanejo v Neaplju, Bariju, Messini, Benetkah, Milanu, Firenzi in v Rimu medpokrajinske skupščine zastopnikov poljedelskih sindikatov in agrarnih kreditnih zavodov, katerih se udeleže tudi prefekti in pokrajinski politični tajniki in na teh zborovanjih bodo razpravljali in ugodili željam posameznih pokrajin v pogledu skupne prodaje žita in določitve obrestne mere, po kateri bodo dovoljeni predumi.

F. C.

Agende Združenja trgovcev za srez Kranj v Kranju

Uprava združenja je imela v preteklem letu 8 sej, 6 članskih sestankov in 3 davčna predavanja. Lesna sekcija je imela 4 seje.

Predsedstvene posle pri pododboru v Škofji Loki je vodil Anton Savnik, tajniške posle pa Janko Potočnik.

Predsednik pododborov v Trzinu je bil Franc Globočnik, ki je obenem tudi vodil tajniške posle tega pododborov.

Tajnik združenja je imel vsako prvo soboto v mesecu uradni dan v Škofji Loki, vsak drugi četrtek v mesecu pa v Trzinu. V času davčnih napovedi in vložitve obrtnih listov za registracijo so bili uradni dnevi pri pododborih vsak teden enkrat.

Koncem leta 1932 je štelo združenje 738 članov, kateremu številu se prišteje še 48 že obstoječih obrtov, ki so prešli v smislu čl. 7 »Naredbe o ustanavljanju združenj trgovcev in obrtnikov« v članstvo združenja trgovcev. Tako je štelo združenje koncem leta 1932 faktično 784 članov in sicer: 476 moških in 308 ženskih. Med letom je dobilo pooblastilo, oziroma dovolilo 79 oseb, odjavilo pa 103 osebe, torej 26 odjav reč, kakor prijav. Protokoliranih je bilo v območju združenja 73 trgovskih tvrdk.

Trgovino z mešanin blagom je izvrševalo 325 članov, z lesom 84, z manufakturo 17, z deželnimi pridelki 34, branjarji je bilo 51, ostalih 293.

Pripadnikov je bilo pri združenju registriranih 246 in sicer: 149 zaposlenih in 14 nezaposlenih pomočnikov in pomočnic

in sicer 90 ženskih in 73 moških. Učencev je bilo koncem leta 83 in sicer: 29 moških in 54 ženskih. V tem letu je bilo oproščenih 14 učencev in 22 učenek.

Združenje je prejelo in odposlalo 3837 dopisov ter izdalo 21 raznih okrožnic v številu 8.092.

Tajništvo združenja je napravilo 362 davčnih napovedi, 86 pritožb ter 126 ovadb, prepisalo in sprejelo v registracijo 707 obrtnih listov ter izdalo 133 poslovnih knjižic.

Od 1. oktobra dalje vodi tajništvo točno evidenco strank, ki iščejo pri združenju informacije. Pisarne se je poslužilo od 1. oktobra do konca leta, t. j. v 3 mesecih, 529 strank in sicer največ radi davčnih in obrtnih zadev.

Združenje je vzdrževalo v preteklem letu 2 trgovski nadaljevalni šoli. Trirazredno v Kranju je obiskovalo v letu 1931/32 49 učencev in učenek, od katerih je bilo priznanih za sposobne 43. Za šolsko leto 1932/33 se je vpisalo 52 učencev in učenek. Dvorazredno šolo v Škofji Loki je obiskovalo po 8 učencev in učenek. Koncem leta 1932 se je ponovno otvorila tudi trgovska nadaljevalna šola v Trzinu, katero obiskuje 9 učencev in učenek.

Združenje trgovcev za srez Kranj.

OBČNI ZBORI

Tovarna klubov »Sešir« d. d. v Škofji Loki ima XII. redni občni zbor dne 24. junija ob 11. uri dopoldne v sejni dvorani Zadrugne gospodarske banke v Ljubljani.

Tiskarna »Sava« d. d. v Kranju ima XIII. redni občni zbor dne 27. junija ob 14. v tiskarniških prostorih.

Brzjavlj:

Krispercoloniale Ljubljana

Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik:

Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe. Velepražarna kave.

Mlini za dišave

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode

Točna poštežba — Ceniki na razpolago
Ustanovljeno leta 1840

TEČAJ ZA DAMSKO KROJENJE V LJUBLJANI

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI priredi v Ljubljani tečaj za damsko krojenje. Poučeval bo koncesijonirani strokovni učitelj Teodor Kunc iz Ljubljane. Tečaj bo trajal od 3. do 20. julija t. l. Zbornični Zavod za PO da udeležencem na razpolago vse potrebne pripomočke in učila. Pristojbina, všteti odškodnino za dobavljene pripomočke znaša 150 Din ter jo je poslati obenem s prijavo neposredno Zavodu za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani. Ker je že sedaj toliko interesentov, da je prostih le še nekaj mest, se na poznejše prijave ne bo oziralo. Prednost imajo mojstri in mojstrice, sprejemajo se pa tudi pomočnice in pomočniki krojaške stroke.

Prijavni rok je do 25. junija t. l.

Ponudbe.poupraševanja

Tvrdka Swift Società Anonima, s sedežem v Genovi ter s podružnico v Trstu, via Fonderia 6—8, želi stopiti v kupcijsko zvezo s tukajšnjimi izdelovalci usnja. Za pojasnila se je interesentom obrniti direktno na podružnico v Trstu.

GOSPODARSKA VOJNA MED NEMČIJO IN LATIŠKO

Ker sta sklenila osrednje društvo soc. dem. organizacij in zveza židovskih društev na Latiškem bojkot vsega nemškega blaga, je prepovedala nemška vlada uvoz sirovega masla iz Latiške. Nemška vlada pa je pripravljena prepovedati sploh vsako trgovino z Latiško, če bi bojkotno gibanje proti nemškemu blagu na Latiškem naraslo.

Irzna poročila

MARIBORSKI SVINJSKI SEJEM

Na svinjski sejem dne 9. junija 1933 je bilo pripeljanih 182 svinj in 1 koza. Cene so bile te: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad Din 100 do 150, 7 do 9 tednov stari 180 do 220, 3 do 4 mesece stari 250 do 350, 5 do 7 mesecev stari 450 do 550, 8 do 10 mesecev stari 650 do 680, 1 leto stari 750 do 850, 1 kg žive teže 650 do 750, 1 kg mrtve teže Din 1050 do 11. Prodanih je bilo 144 svinj.

Dobava prodaja

Dne 19. junija t. l. bo pri Komandi Dravske div. oblasti v Ljubljani licitacija o dobavi živil (testenine, sočivje, olje, mast, kave, konzerve, ječmen, zelje, repa itd.) (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Direkcija državne železarne Vares-Majdan sprejema do 14. junija t. l. ponudbe o dobavi 50 kg boraksa, 200 stauferjevih mazalic, 10 kg želaka, 100 kg hidrola; do 21. junija t. l. pa o dobavi 1300 kg medenine, 2000 kg masti za jamske vozičke, 500 kg olja za vozičke ter strokovnih knjig.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 14. junija t. l. ponudbe o dobavi 10 plošč medeninaste pločevine in 80 kg raznega jekla; do 22. junija t. l. pa o dobavi 1200 kg terpentinovnega mila, 2600 kg svinjske masti, 800 kg ječmenove kave, 750 kg cikorije, 600 kg sirove kave, 2000 kg bučnega olja in 3500 kg riža. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobava premoga. Dne 14. junija t. l. bo pri Intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija o dobavi 770 ton premoga. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti intendanturi.)

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 15. junija t. l. ponudbe o dobavi pločevine iz kovnega železa.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 15. junija t. l. ponudbe o dobavi 100 kg kupro-mangana, 300 kg fero-mangana in 300 kg aluminija; do 29. junija t. l. o dobavi 200 belih bombažastih srajc, 1000 kg afrika, 300 kg plute in 150 jadrarskih igel; do 2. julija t. l. o dobavi hidravličnih dvigal; do 3. julija t. l. o dobavi 600 otiračev za noge in 1400 bombažnih krp; do 5. julija t. l. pa o dobavi škroba, boraksa, sukanca, gumbov, »Radiona« i. t. d.

Prodaja starih avtomobilskih gum. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 22. junija t. l. ponudbe o prodaji 12 starih avtomobilskih gum. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Opozarjamo na razstavo združenja »Oblike«, ki je bila v nedeljo otvorjena v Jakopičevem paviljonu. Razstavljajo odlični naši umetniki iz vseh krajev Jugoslavije.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.

Torek, dne 13. junija: Druga operna produkcija gojencev drž. konservatorija. Globoko znižane cene.

Sreda, dne 14. junija: Okence. Red Sreda. Četrtek, dne 15. junija: Zaprt.

Petek, dne 16. junija ob pol 21: Koncert pevskega društva Krakovo-Trnovo.

Sobota, dne 17. junija ob 16.: Sree igračk. Mladinska predstava. Globoko znižane cene od 15 Din navzdol.

Sobota, dne 17. junija ob 20.: Tartuffe. Red C.

Opera, začetek ob 20.

Torek, dne 13. junija: Marta. Red D.

Sreda, dne 14. junija: Jim in Jill. Opereta. Red B.

Četrtek, dne 15. junija: Manon. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.

Petek, dne 16. junija: Jim in Jill. Opereta. Red A.

Sobota, dne 17. junija ob pol 20.: Gorenjski slavček. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

TISKARNA MERKUR, LJUBLJANA

Tiska knjige, časopise, tabele, naročilnice, plakate, lepake, cenike, vizitke itd. Vse tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

Gregorčičeva 23

Račun poštne hranilnice št. 13.108. Telefon 25-52
Lastna knjigovoznica